

Inschrijvingsformulier

Digitaal opsturen naar info@thuisindestad.be
U krijgt een ontvangstmelding

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier dingt u mee naar de 'Thuis in de Stad'-prijs 2011, U kunt per stad één, twee of drie projecten indienen. Gebruik voor ieder ingediend stadsproject een nieuw formulier.

Aan wie bezorgt u dit formulier?

Verstuur dit formulier voor 10 oktober 2011 om 17.00 uur online naar info@thuisindestad.be

Waar vindt u meer informatie?

U vindt meer informatie op onze website thuisindestad.be.

Gegevens van de stad die het project indient

1 Vul hieronder de naam in van de stad die het project indient.

Stad Brugge

Gegevens van de contactpersoon van het project

2 Vul hieronder de gegevens in van de contactpersoon van het project.

voornaam en achternaam Maarten Vansteenhuyse

functie Adjunct diensthoofd ontwerpafdeling Groendienst Brugge

straat en nummer Buiten de Smedenpoort 2

postnummer en gemeente 8000 Brugge

telefoon 050/32.90.13

faxnummer 050/31.64.92

e-mailadres Maarten.Vansteenhuyse@Brugge.be

Gegevens van het project

3 Vul hieronder de gegevens in van het project.

naam Gandhiplein

startdatum dag   maand   jaar

einddatum dag   maand   jaar

naam van de partners Aannemer Al Verde → aanleg

Tienerwerking Sint-Jozef (OCMW) + Buurtwerk Sint-Jozef → inspraak

naam van de coördinator Tim Verhofstadt – functie: tuinontwerper Groendienst

budget 208.526,43 euro

4 Geef hieronder een korte beschrijving van het project.

Het project moet al gerealiseerd zijn of moet zo ver gevorderd zijn dat het op zijn waarde en effectiviteit beoordeeld kan worden. Het mag op 10 oktober 2011 niet meer dan twee jaar geleden gerealiseerd zijn.

Om het project "Hoe fijn kan het zijn? Het Gandhiplein" te kaderen dienen we te starten bij het begin, namelijk: de opstart van de tienerwerking Teen Machine. Sinds 2003 is "Teen Machine" actief op het Gandhiplein. Deze werking wil aantrekkelijke spelactiviteiten voor tieners aanbieden om hen op een boeiende en verantwoorde wijze hun vrije tijd te laten invullen.

Het Gandhiplein was op dat moment eigenlijk niet meer dan een grasveld met twee goaltjes, een dode ongebruikte plek in de buurt waar heel wat meer potentie in zat. Binnen de werking van Teen Machine gaven de tieners aan dat het bestaande plein niet afgestemd was op hun leefwereld en hun verwachtingen ten aanzien van een aangename vrijetijdspark. Zij waren vragende partij om het plein heraan te leggen.

Tezelfdertijd ontwikkelde de Stad Brugge het speelruimtebeleidsplan 2006-2013. Aan de hand van een studie door "Fris in't Landschap" & "Kind en Samenleving" werd het speelruimteaanbod van Brugge, inclusief die van Sint-Jozef in kaart gebracht. Vanuit die studie bleek nogmaals dat er speciale aandacht vereist was voor het Gandhiplein. Vanuit de Koning Boudewijnstichting kwam eveneens een projectoproep, "Buiten Gewone Buurt" genaamd, om de kwaliteit van het samenleven in de buurt te verbeteren.

De stad heeft deze opportuniteiten aangegrepen om, in nauwe samenwerking met de tieners van Teen Machine en de mensen van het lokaal buurtwerk, een sterk participatietraject op te zetten teneinde samen met de buurt het Gandhiplein om te bouwen tot een nieuw park gericht op de noden en vragen van de buurt zelf. Enerzijds werden diverse enquêtes, interviews, buurtvergadering en spelactiviteiten gefinaliseerd in een gemotiveerde schriftelijke rapportage, waarin de vele belevingen en wensen werden opgenomen van zowel de allerkleinsten, jongeren als volwassenen. Anderzijds werd in een videomontage het engagement van tieners (en de andere buurtbewoners) voor hun leefomgeving en buurt sterk in beeld gebracht.

Het Gandhiplein werd heringericht als (speel)park voor de bewoners van Sint-Jozef én Koolkerke.

Het park is een onderdeel van een aaneenschakeling van groenzones met veilige verbindingen; de groene zone verbindt het Duivenplein, het Gandhiplein, Teen Machine, het buurthuis, een driehoekig grasveldje, het familiaal speelpark Hoeve De Grendel en een bestaand en een toekomstig speelplein in de verkaveling 'Jules van Praetstraat'.

In het nieuwe ontwerp is het Gandhiplein zo geconcipieerd dat er 4 zones zijn die elkaar overlappen; Een zone in het noorden is bestemd voor natuurlijk en avontuurlijk spel. In het oosten is de open ruimte behouden voor sport, spel en evenementen. Daartegenover staat de ruimte in het westen die, met de aanplanting van een 25-tal nieuwe bomen, een parksfeer uitstraalt. Aan de hand van slingerende paden in het westen of langs strakke paden in het zuiden van het plein kom je tot bij de speelruimte. De vorm van de speelruimte lijkt op een diamant: een symbolisch element in een sociale buurt. In de speelruimte zijn 3 speeltoestellen geplaatst voor elke leeftijdscategorie. De ondergrond van de speeltoestellen bestaat uit ecomulch. Tegenaan de speelruimte staan er 3 zitelementen in de vorm van een boomerang. De zitelementen zijn vervaardigd uit massief beton met natuursteengranulaten. Langs de paden zijn zitbanken en papierkorven voorzien. De zitbanken staan op een verharde ondergrond m.b.t. het beheer. De geplaatste fietsenstallingen staan op een ondergrond van opgevoegde platen. Door de aanleg van strakke speelhevels krijgt de speelruimte zijn eigen identiteit. Naast de speelruimte en in het zicht van de aanwezige appartementesgebouwen is een skate/hangplek aangelegd met een helling in asfaltverharding. De skateruimte richt zich naar jonge skaters en de toestellen in massief beton dienen tevens als zitelement. Het trapveld is over de ganse lengte éénzijdig opgehoogd onder meer in functie van de afwatering van het terrein. Daardoor ontstaat er een spel van lijnen en vlakken die het plein een andere dimensie geven. Vanuit het oosten lijkt het Gandhiplein op een groene oase in een sterk bebouwde omgeving, vanuit het westen zie je alle materialen en verhardingen die gebruikt zijn. In het noordoosten is een klein brugje over de bestaande gracht aangelegd om de bereikbaarheid van de Bommelbekerstraat voor kinderen te verbeteren. ZIE BIJLAGE 1: 'ontwerpplannen' en BIJLAGE 2: 'foto's'

---

5. Beschrijf de rol van de stad in de realisatie van het ingediende project?

Het is de rol van de stad geweest om een terrein van om en bij de 9000 m², in een woonzone, vrij te houden van bebouwing en herin te richten als park of speelpark, rekening houdend met de wensen van de buurt.

De stad Brugge (meer bepaald de Jeugdendienst) stond ook in voor de regie van het hele inspraak- en participatietraject, in samenwerking met Teen Machine, het OCMW, Kind en Samenleving, het buurtwerk Sint-Jozef en lokale verenigingen.

De stad Brugge stond in voor de opmaak van het ontwerp, de gunning van de opdracht, de werfopvolging en de oplevering, en heeft de volledige herinrichting van het park gefinancierd.

6 Kruis hieronder de twee hoofdaspecten aan waarop het project betrekking heeft.

- de huisvesting in de stad
- de stedelijke ruimte
- de mobiliteit in de stad
- het leefmilieu in de stad
- de plaatselijke economie
- de sociale cohesie in de stad
- de cultuurbeleving in de stad
- het democratisch besturen van de stad
- andere, namelijk: .....

7 Geef kort de karakteristieken weer, indien het project zich uitdrukkelijk richt tot een bepaalde buurt of doelgroep.

Het Gandhiplein situeert zich in een sociale buurt waar overlast en vandalisme niet ondenkbeeldig zijn. Sint-Jozef is een buurt die ontstaan is als arbeidersbuurt bij de uitbouw van de Brugse haven. In meer recentere jaren is de buurt vooral gekenmerkt door sociale woningbouw. De onmiddellijke omgeving van het Gandhiplein heeft sociale hoogbouw. De buurt heeft een hoge woondichtheid, weinig private groene ruimte en een tekort aan kwalitatieve openbare groene ruimte. De heraanleg van het Gandhiplein kadert dan ook in een totale inspanning van de stad om in Sint-Jozef de openbare groene ruimte systematisch zowel qua hoeveelheid (bv met nieuwe aanleg rond Hoeve De Grendel) als qua kwaliteit op te waarderen.

Met de opmaak van het ontwerp werd met deze moeilijke context rekening gehouden en dat uit zich in een aantal ontwerpmatige ingrepen:

- Integreren van robuuste elementen zoals stevige speeltoestellen, stevige zitbanken, skatetoestellen in massief beton, zitelementen in massief beton, stevige afboordingen en grasverstevigingen.
- Het aantrekkelijk en speels maken van het terrein door middel van niveaverschillen in gazon. De niveaverschillen uit zich in een éénzijdig opgehoogd trapveld/multifunctioneel terrein (hoogte langs 1 zijde = 60 cm) en in het aanbrengen van strakke speelheuvels (hoogte = 80 cm) die de ruimte indelen en geborgenheid geven zonder daardoor de sociale controle of het overzicht te verliezen.
- Behoud van de sociale controle door alle ophogingen en groeninkledingen, met uitzondering van bomen, in de hoogte te beperken tot 60 à 80cm.

8 Wat zijn de beoogde effecten van het project?

Sociale cohesie, bevordering van de onderlinge contacten in de buurt.

Tegemoet komen aan de noden en de wensen van zowel kinderen als volwassenen en plaats geven aan sociale evenementen.

Opwaarderen van de buurt door de realisatie van een creatief ontwerp.

In het ontwerp is rekening gehouden met diversiteit, dynamiek door het behoud van een multifunctionele ruimte, duurzaamheid in de gebruikte materialen en beplantingen, mensgerichtheid door de realisatie van een park voor alle leeftijden en doelgroepen, natuurgerichtheid door het behoud van een natuurrijke speelzone in het noorden van het terrein en de aanplanting van 25 hoogstammige bomen en 7 groenmassieven en milieugerichtheid door het toepassen van een milieuvriendelijk beheer.

Met de aanleg van het Gandhiplein verkeert de realisatie van het groene lint, waar het Gandhiplein deel van uitmaakt, zich in een

eindstadium. Het groene lint bestaat namelijk uit een kralensnoer van groene open ruimten in Sint-Jozef. ZIE BIJLAGE 3: 'Situeringplan'.

---

9 In welke mate zijn de beoogde effecten van het project gerealiseerd?

Door de uitgebreide inspraak voelen zowel jongeren als ouders zich betrokken bij het project en respecteren ze de aanleg.

Door de inrichting van een kwaliteitsvol, creatief, speels, multifunctioneel en duurzaam park voelt de buurt dat de stad zich wel degelijk inzet voor de buurt en dat wordt geapprecieerd.

Het park wordt intensief gebruikt door verschillende doelgroepen en leeftijden wat de sociale controle ten goede komt.

Het groene karakter van het plein is behouden en versterkt door de aanplanting van 25 bomen, 7 groenmassieven, hagen, de aanleg van gazon en het behoud van een zone in het noorden met hakhout en spontane beplanting.

---

10 Op welke manier werden diverse beleidsdomeinen in het project geïntegreerd?

'Tienerwerking Sint-Jozef' (OCMW) en de stedelijke diensten; Jeugdendienst, Groendienst, Preventiedienst en Communicatiedienst stonden in voor de inspraak, de terugkoppeling en de opmaak van het ontwerp.

De stedelijke diensten; Communicatiedienst, Cultuur, Cultuurcentrum, dienst public relations en onthaal, Jeugdendienst, Pers en Publicaties, Preventiedienst, secretarie - econoom en drukkerij en Vergunningen stonden in voor de feestelijke opening van het park.

---

11 In welke mate is het project innoverend en draagt het bij tot stedelijkheid?

Door het zeer sterke inspraak- en participatieproject naar verschillende doelgroepen toe (zie verder) kon verzekerd worden dat de inrichting van het park tegemoet komt aan elke gebruiker en elke doelgroep.

Het park krijgt zijn vorm door een spel van niveauverschillen. Niveauverschillen in gazon zijn zo goed als vandalisievrij. Dit is een bewuste keuze geweest in de ontwerpfase om vandalisme op voorhand in de kiem te smoren.

Het groene karakter van het Gandhiplein blijft behouden in het nieuwe ontwerp. Wanneer je vanuit het oosten naar het plein kijkt zie je in in hoofdzaak gazon, hagen, struiken en bomen. Wanneer je vanuit het westen het plein betreedt zie je de verhardingen en alle zit- en spelelementen.

Verschillende functies op het plein zijn verweven in die mate dat er geen conflicten ontstaan; het skatevlak loopt letterlijk door het wandelpad maar door het feit dat er voldoende overzicht is en doordat het skateterrein gebruikt wordt door jonge skaters zijn er geen conflicten.

De aanleg van het skateterrein speelt in op de nieuwe niveauverschillen: het skatevlak ligt voor een gedeelte onder een helling met een hoogte van 80 cm waardoor de skaters op een kleine afstand genoeg snelheid kunnen maken om trucjes uit te voeren op de skatetoestellen. De skatetoestellen dienen tevens als zitelement. Het skateterrein richt zich tot de jonge skaters.

De paden zijn zo opgebouwd dat er geen regenwater kan blijven staan. De topklaag van de betonstraatsteenverharding ligt tonrond. De aanliggende trottoirbanden liggen 1cm lager dan de topklaag. De gazonversteving ligt nog eens 2 cm lager dan de aanliggende trottoirbanden. Onder de gazonversteving werd een dikke laag steenslag aangelegd voor het infiltreren van het regenwater. Het pad ligt ook in de lengte onder profiel.

In de nieuwe parkaanleg is er design-meubilair geplaatst en de 2 ligbanken zijn geconstrueerd naar eigen ontwerp en zijn dus uniek.

De herinrichting van het Gandhiplein is op alle vlakken een grote verbetering voor de buurt. Door het verbeteren van de leefomgeving van de buurt draagt het project bij tot stedelijkheid.

---

12 Beschrijf waarom en op welke wijze dit project inspirerend kan zijn voor andere projecten?

Door de ruime inspraakprocedure met kinderen en volwassenen in samenwerking met 'Teen Machine', de voorstelling van het voorontwerp, de samenwerking tussen alle betrokken diensten van de stad Brugge en 'Kind en Samenleving', de terugkoppeling van het ontwerp naar de bevolking toe, de samenwerking met lokale verenigingen en de tijd dat dit alles in beslag neemt staat het project stevig in zijn schoenen en dat kan een voorbeeld zijn voor andere projecten. De verschillende partijen en spelers op 1 project leiden tot een totaalvisie waarbij iedereen zijn inbreng had.

Voor de herinrichting van het Gandhiplein is een budget van +/- 200.000 euro (incl. BTW) voorzien. Het terrein een oppervlakte heeft van +/- 9000 m². Gelet op de realisatie van een evenementenzone, een speelzone, een pleintje met zitelementen, een skateterrein met skatetoestellen, zitplaatsen, ligbanken, voetbaldoelen, een fietsenstalling, paden in betonstraatsteen, paden in platines, 25 bomen, groenmassieven, hagen, speelheuvels, speeltoestellen en een natuurlijke speelzone kunnen wij stellen dat er veel is gerealiseerd met het voorziene budget.

Het Gandhiplein is gesitueerd in een sociale wijk. Met de herinrichting van het Gandhiplein is van bij de opmaak van het voorontwerp rekening gehouden met de mogelijkheid tot vandalisme. Onder meer door het aanleggen van niveaverschillen en het voorzien van robuuste elementen is het project een voorbeeld van een duurzame en creatieve parkaanleg.

13 Op welke wijze werd de bevolking betrokken bij de voorbereiding en de realisatie van het project?

Eerst is er een grote inspraak geweest voor de herinrichting van het Gandhiplein. Dat werd georganiseerd door 'Teen Machine'. Stedelijke diensten zoals Jeugddienst, Groendienst en Preventiedienst en de buurtraad hebben meegewerkt aan de inspraak. Kind en Samenleving heeft ondersteunend meegewerkt. ZIE BIJLAGE 4: 'Persmoment Tieners'. Het doel van dit inspraakproject was tweeledig: enerzijds natuurlijk de mening van de tieners en buurtbewoners over de heraanleg van het Gandhiplein inventariseren, maar anderzijds ook de relatie tussen de jongeren en de ouderen uit de buurt bevorderen en zo bijdragen tot de sociale cohesie in de buurt

Om dit inspraakproject te begeleiden werden een aantal ondersteunende groepen opgericht:

a) Een stuurgroep:

Deze groep, bestaande uit medewerkers van de stedelijke Jeugddienst en Teen Machine, kwam regelmatig samen om het inspraaktraject praktisch uit te werken en op te volgen.

b) De tienerkerngroep

Centraal binnen het project staan de inzet en de verwezenlijkingen van de tieners. Teen Machine lanceerde een algemene oproep aan alle tieners uit hun werking om deel te nemen aan het project. Vanuit die oproep en de enthousiaste mond aan mond reclame kwam een groep van 10 tieners, tevens trouwe bezoekers van Teen Machine, samen. Dit team kwam maandelijks samen om het project mee vorm te geven.

c) Een reflectiegroep

Naast twee kerngroepen werd een groep van enkele deskundigen bij het project te betrokken. Binnen dit reflecterend orgaan waren diverse diensten vertegenwoordigd waaronder de Groendienst, de Preventiedienst (Buurtwerk), Kind en Samenleving en OCMW Brugge. Het doel van deze reflectiegroep was "Samen, vanuit ieders diverse deskundigheid, kritisch nadenken over het project, met als doel een integrale en inclusieve aanpak te waarborgen."

De tieners trokken in het project als echte reporters de straat op om kinderen en jongeren te bevragen omtrent hun buurt en het Gandhiplein. Aan de hand van diverse workshops kregen zij zicht op welke bevragingen er bestaan, wat een bevraging inhoudt, welke elementen van belang zijn,... Op basis daarvan werd samen met de tieners de methodiek vastgelegd: gewapend met een camera, enquêteformulieren en enkele spelmethodieken trok men de buurt in.

73 kinderen en jongeren werden op straat aangesproken en bevragd, in beide basisscholen werden in totaal 39 kinderen op speelse manier bevragd, en zo'n 16 volwassen sleutelfiguren en buurtbewoners werden geïnterviewd. Van dit alles werd zowel beeldmateriaal als kwantitatief materiaal bijgehouden, waarop de Groendienst zich baseerde voor het maken van een voorontwerp.

Het resultaat van de inspraak: ZIE BIJLAGE 5: 'Projectrapport'.

Er is een bijkomende inspraak geweest voor de volwassenen op 27 april 2009: vergadering in het buurthuis te Sint-Jozef, Landjuwelenstraat 43 om 20u00. ZIE BIJLAGE 6: 'Verslag Buurtvergadering'.

Het voorontwerp werd teruggekoppeld op 4 februari 2010 - 20.00 uur in het Dienstencentrum De Zorge, Pannebekestraat 33, 8000 Brugge. ZIE BIJLAGE 7: 'Terugkoppeling voorontwerp'.

Diezelfde dag werd het voorontwerp ook teruggekoppeld naar de kinderen toe. Dat was in het nieuw gebouwtje van 'Kinderwerking Sint-Jozef' op het Gandhiplein.

Bewonersbrieven (uitnodiging inspraakmoment en toelichting van het voorontwerp dd. 27 april 2009, uitnodiging feestelijke ingebruikname dd. 10 juni 2011).

Bruggespraak (maandelijks stedelijk informatieblad).

Opening van het Gandhiplein op 10 juni 2011 in samenwerking met communicatiedienst, Cultuur, Cultuurcentrum, dienst public relations en onthaal, Jeugdendienst, Pers en Publicaties, Preventiedienst, secretarie - econoomat en drukkerij, Vergunningen. ZIE BIJLAGE 8: 'Uitnodiging Gandhiplein'.

14 Wie waren de betrokken partners en wat was hun rol en aandeel in het project?

Geef aan of het om een horizontaal (publiek – publiek; publiek – privé) of verticaal (federale, regionale, lokale overheden) partnerschap gaat.

Horizontaal

'Tienerwerking Sint-Jozef' (OCMW), Stedelijke diensten (Jeugdendienst, Groendienst, Preventiedienst, Communicatiedienst), de buurtraad Sint-Jozef, Kind en Samenleving, lokale verenigingen en de kinderen en volwassenen van de buurt.

Aandeel: inspraak

communicatiedienst, Cultuur, Cultuurcentrum, dienst public relations en onthaal, Jeugdendienst, Pers en Publicaties, Preventiedienst, secretarie - econoomat en drukkerij, Vergunningen.

Aandeel: feestelijke opening van het Gandhiplein

15 Hoe werd het project bekendgemaakt?

Het project is bekend gemaakt via een artikel in de buurtkrant, via de diverse werkingen, via informeel contact,...

De belangrijkste bekendmaking was echter het inspraakproject van Teen Machine en de verschillende buurtvergaderingen.

Naast de inspraakprocedure werd het voorontwerp teruggekoppeld naar de buurtbewoners (volwassen en kinderen).

16 Vermeld hieronder eventuele andere elementen die uw kandidatuur kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld een onafhankelijke evaluatie van het project.

Door de intensiteit van gebruik kunnen wij aannemen dat het project zeer geapprecieerd wordt door de buurt.

Het voorafgaand inspraaktraject, onder de naam 'Buitengewone tieners in de buurt', werd bekroond door de Koning Boudewijnstichting

17 Omschrijf hieronder waarvoor u de geldprijs eventueel zult gebruiken.

De stad Brugge heeft een speelruimtebeleidsplan 2006-2013. De eventuele geldprijs zal gebruikt worden voor de opmaak van een nieuw speelruimtebeleidsplan. De opmaak van een nieuw speelruimtebeleidsplan werd goedgekeurd in het College van Burgemeester en Schepenen dd. 8 juli 2011. ZIE BIJLAGE 9: 'Collegebeslissing'.